

АЗӘРБАЙЧАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ТӘҢСИЛ НАЗИРЛИЛИ

---

АСПИРАНТЛАРЫН  
вә  
КӘНЧ ТӘДГИГАТЧЫЛАРЫН  
РЕСПУБЛИКА  
ЕЛМИ КОНФРАНСЫНЫН  
МАТЕРИАЛЛАРЫ

(23-24 феврал 1999-чү ил)

Ц

БАҚЫ - 1999

Исаев И.  
Хөзөр Университетти

Азәрбајҹан өзәл тәъсилин јаранма  
зәрурилији һагтында

Азәрбајҹанда өзәл тәъсилин јаранма тарихи Советләр Бирлији дағысынан соңра ајдын тәъсил сијасәтинин вә тәъсил консепсијасынын олмадыгы бир дөврә тәсадүф едир.

Белә бир дөврә, бир тәրәфдән дөвләт али мәктәбләrinde мааш, дәрс-лик вә машы базаңын тә’мини мәсәләләrinin чәтиңләшмәсилә алагәдер дөвләт тәъсилində бир бөйрән јараныр, ڌикәр тәրәфдән исә мүәллим ьеј’ети вә илкىن ичтимай рә’ј бахымындан бунларла јарыша билмәйән, лакин програм чевиклији, тәдриisin јениләшdirilmәesi, ағылты малијјә сијасәti вә харичи алагәләр саңасинде өзләrinни сүбүт етмиш өзәл али мәктәбләр тәъсилца өз сөзләrinini демәје башлајырды. Өзәл университетләrin јаранмасыны тәъсилцә јаранмыш бөйрандан бир чыхыш ѡолу кими гәбул етмәк өвәзине мүхтәлиф ѡолларла белә тәъсил очагларынын гарышынын альянмасы даъа дигтәт мәркәзиншә дурурду. Өзәл университетләrin сајынын сүр’әтлә чохалмасы мүхтәлиф дөвләт органдарыны вә о чүмтәден, бир чох дөвләт али тәъсил мүәссисаләrinни нараат етмәје башлајырды. “Өзәл университетләр jaғышдан соңra кобелек кими чыхырлар” ифадәsi радиода, телевизијада, гөзөт вә журнал сөннифәләrinde ән популјар ифадәје чеврилмишилдир. Амма бу фикри сојлејәнләр мәйз бунунта өзәл университетләrin јаранмасы вачиблијини сүбүт етмиш олурдулар. Ахы jaғышын jaғмасы кобеләјин чыхмасы үчүн альвериши шәrait јарадыр. Бу дөврә Азәрбајҹанда “jaғыш” ролуну дөвләт али тәъсил мүәссисаләrinde јаранмыш (ыәлә инди дә давам едән) дәрин бөйран ојнајырды вә бу бөйрандан чыхыш ѡолуну өзәл университетләrin јарадылмасында көрәnlәр аныттырдылар.

Өзәл университетләrin бөјүк ьиссәси, кичик өлчүлү олурлар вә тәбии и. ыәр ыансы бөјүк бир университетдә мүәјjәn ихтисас үзrе чохсајлы мүтәхәссис ыазырламагданса, мүхтәлиф дәсти-хәтли кичик университетләрде ыемин ихтисас үзrе азсајлы тәләбә охумасы даъа мәгсәdәујгүндүр.

Азәрбајҹан кими мүстәгил инкишаф ѡолуна јеничә гәдәм гојмуш бир оларнын бу факторун вачиблији ачыг-ашкардыр, чунки бу ыал тәъсиле ызын характеристи верир, рәгабәтә ѡол ачыр вә мүтәхәссис ыазырлыгынын занында жасында өз мусбәт тә’сирини көстөрир.